

F. t. l. vedr. retsplejeloven m.v.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger pkt. 4.5.6. og 4.6.6.

Til § 44 b

Igennem en lang årrække har finansloven i en tekstanmærkning indeholdt hjemmel til at besætte dommerstillinger, der ikke er fast normerede, ved konstitution. Således har konstitution af dommere i landsretterne i uddannelsesøjemed eksempelvis udelukkende været hjemlet på finansloven. Reglerne herom og om landsretskonstitutioner i andet øjemed, herunder vilkårene for beskikkelsen, hører naturligt hjemme i retsplejeloven.

Der foreslås derfor en ny bestemmelse i *stk. 1*, der omfatter uddannelseskonstitutioner i landsretterne, ligesom bestemmelsen forudsættes anvendt til at fremme vekselvirkningen mellem domstolene på den ene side og navnlig retsvidenskaben og advokatgerningen på den anden side.

Bestemmelsen nødvendiggør naturligvis, at der skabes bevillingsmæssig dækning på finansloven. Af administrative årsager er det ikke muligt at angive det præcise antal dommere i retsplejeloven.

Forfatningsretlige hensyn taler for, at landsretterne normeres således, at der altid kan deltage mindst 2 faste dommere i sagernes afgørelser. I en række sager, herunder sager af mere principiel eller indgribende karakter eller af særlig politisk interesse, bør retten beklædes af 3 faste dommere.

Om normeringen af landsretterne henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger pkt. 2.2.5. og 2.3.5.

Det følger af *stk. 2*, at konstitutionen skal ske i en på forhånd fastlagt periode på indtil 1 år. Den nuværende konstitutionsperiode er normalt 9 måneder, og dette forudsættes også fremover at være det normale tidsrum for en uddannelseskonstitution.

Tidsbegrænsningen på 1 år svarer til bestemmelsen i lovforslagets § 44 a, *stk. 3*. Særlige omstændigheder og dermed behov for forlængelse af konstitutionsperioden kan foreligge, hvis der akut opstår forfald eller ledighed i en af de faste stillinger, ligesom der også kan tænkes tilfælde af barsel eller sygdom hos den konstituerede dommer, hvor det kan være hensigtsmæssigt at forlænge konstitutionen ud over 1 år.

Til § 44 c

Med den foreslåede bestemmelse åbnes der som noget nyt mulighed for, at advokater midlertidigt kan beskikkes som dommere enten i byretten eller i landsretten i en 3-måneders periode.

Det forudsættes, at en advokat, der meddeles midlertidig beskikkelse som dommer, deponerer sin ad-

vokatbestalling i konstitutionsperioden. Om de habilitetsmæssige spørgsmål, der kan opstå i forbindelse med, at en advokat fungerer som dommer, henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 2.2.4. og 2.3.4.

Advokater vil i konstitutionsperioden være omfattet af det foreslåede afskedigelsesværn, jf. henvisningen i § 44, *stk. 4*, til bestemmelserne i §§ 54 og 54 a.

Besættelsen af konstitutionsstillingerne vil skulle ske efter opslag og indstilling fra Dommerudnævnelsesrådet, jf. bestemmelsen i § 43 a, *stk. 1*, nr. 6 (lovforslagets § 1, nr. 12).

Den foreslåede regel i § 42, *stk. 4*, jf. lovforslagets § 1, nr. 11, gælder også for advokater, der ansøger om en fast dommerstilling. Udnævnelse af en advokat til dommer vil derfor som altovervejende hovedregel forudsætte, at vedkommende advokat er blevet bedømt i landsretten under en konstitutionsperiode.

Såfremt en advokat med hjemmel i den nye bestemmelse i § 44 c har været beskikket i 3 måneder i landsretten, foreslås det, at der skal være mulighed for, at de 3 måneder i visse tilfælde kan tælle med i de 9 måneder, som en uddannelseskonstitution i landsretten normalt varer. Det må som hovedregel kræves, at der i givet fald er tale om samme landsret, og at der er en vis tidsmæssig sammenhæng mellem de to konstitutionsperioder. Afgørelsen af, om en korttidskonstitution kan tælle med, må træffes ud fra en konkret vurdering i det enkelte tilfælde. Vurderingen må foretages af den landsret, hvor advokaten er konstitueret med henblik på uddannelse og bedømmelse, jf. bestemmelsen i § 44 b.

Korttidskonstitutionerne til advokater foreslås indført som en forsøgsordning. Der er derfor i lovforslagets § 10 indsat en bestemmelse om revision af den foreslåede regel i § 44 c.

Til § 44 d

Efter den gældende ordning meddeler justitsministeren efter fast praksis med hjemmel i den nugældende § 44, *stk. 2*, efterfølgende beskikkelse til fuldmægtige, der gør tjeneste i landsretten, til i enkeltsager at beklæde landsretten, når der er forfald blandt landsdommerne.

Den foreslåede bestemmelse indebærer en forenklet administration af forfaldskonstitutioner i landsretterne. Kompetencen til at meddele og tilbagekalde disse bemyndigelser foreslås henlagt til landsretspræsidenterne.